

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	905
ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	[προς συμπλήρωση]
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΣΗ
ΔΙΔΑΣΚΩΝ	Γεώργιος Παπαϊωάννου
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	3 ώρες
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	5,5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ / ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ / ΜΑΘΗΜΑ ΒΑΣΗΣ [επιβεβαίωση]
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	—
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	[προς συμπλήρωση]
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://soc.aegean.gr/info/course/ergasia-kai-krisi/

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες θα είναι σε θέση: α) Να προσεγγίζουν την αλλαγή (γενικά) και την κρίση (ειδικά), ως κρίσιμο στοιχείο για την κατανόηση των κοινωνικών φαινομένων και για την εις βάθος ανάλυση των κοινωνικών συμπεριφορών και των κοινωνικών στάσεων των κοινωνικών υποκειμένων. β) Να δίνουν εμφαντικό ρόλο στη σημασία του ιστορικού χρόνου και στους τρόπος με τους οποίους τα άτομα διαμορφώνουν το «περιεχόμενο» της κοινωνικής ζωής τους σε περιόδους κρίσης. γ) Να αναλύουν κοινωνιολογικά τις αλλαγές που πραγματοποιούνται σε περιόδους κρίσης στους κοινωνικούς δεσμούς και στη θέση/στον ρόλο των κοινωνικών θεσμών σε σχέση με την εργασία.

δ) Να αναπτύσσουν μια συγκριτική οπτική θεώρηση ανάμεσα στο «πριν» και στο «μετά» μιας κρίσης. Να θέτουν ερωτήματα σε σχέση με το πώς οι μεταβολές στην οργάνωση της παραγωγής και της εργασίας μπορούν να επηρεάζουν την κοινωνική ζωή των ανθρώπων, τις πρακτικές αντίστασης-επιβιώσής τους, τις επιλογές τους και, τελικά τις επιδιώξεις τους για το μέλλον.

ε) Να μπορούν να αναλύουν κριτικά τις κοινωνικές διαδικασίες μέσα από τις οποίες μεταβάλλεται η ζωή των ανθρώπων, αλλά και τις διαφορετικές νοηματοδοτήσεις και αναπαραστάσεις μιας κρίσης από τα κοινωνικά υποκείμενα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος, οι ικανότητες στις οποίες αποσκοπεί το μάθημα είναι οι ακόλουθες.

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα έμφυλων διακρίσεων στη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε **τέσσερις** κύριες θεματικές ενότητες:

- Απαραίτητες διασαφήσεις σε όρους και σε έννοιες για τη μεταβολή και για την κρίση. Επιστημολογικές οριοθετήσεις ανάμεσα σε επιμέρους αντικείμενα «Κριτικής Κοινωνιολογίας» ως προς την ανάλυση της μεταβολής, της κρίσης και της εργασίας.
- Κλασικές κοινωνιολογικές θεωρίες για τη μεταβολή και για την κρίση (Weber, Marx, Durkheim, Veblen, Sombart, Simmel, Schumpeter, Polanyi) και νεότερες θεωρητικές προσεγγίσεις.
- Μεθοδολογικές παρατηρήσεις και επισημάνσεις σε ζητήματα μεθοδολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε μια ιστορική, συγκριτική και αναλυτική προσέγγιση της κοινωνικής «κατασκευής» και της νοηματοδότησης της εργασίας σε περιόδους μεταβολής και κρίσης.
- Παρουσίαση πρόσφατων ερευνών από τον διεθνή και από τον ελλαδικό χώρο μέσα από τις οποίες οι φοιτητές-τριες κατανοούν τη σημασία των μεταβολών στην εργασία σε περιόδους κρίσης για: τη διαμόρφωση των κοινωνικών δεσμών, τη σχέση των ατόμων με τους κοινωνικούς θεσμούς, τις αλλαγές σε ένα ιεραρχικό σύστημα θέσεων και ρόλων, τη δημιουργία νέων διαχωριστικών γραμμών και κοινωνικών κατηγοριοποιήσεων κ.α.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ — ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες. Χρήση παρουσιάσεων power point και πλατφόρμας τηλεκατάρτισης e-class.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα — Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις: 3 ώρες x 13 εβδομάδες = 39 ώρες διδασκαλίας. Ώρες μελέτης: 39 x 2 = 78 ώρες. Φόρτος εργασίας κατ' άτομο: 39 + 78 = 117 ώρες, ήτοι 4,25 ECTS. Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 31,25 ώρες κατ' άτομο, ήτοι 1,25 ECTS. Εξετάσεις: 3 ώρες. Σύνολο μαθήματος: 117 + 31,25 + 3 = 151,25 ώρες, ήτοι 5,5 ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδος αξιολόγησης: Γραπτή εξέταση. Δυνατότητα παράδοσης εργασίας (προαιρετικά).

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

α) Εγχειρίδια του μαθήματος

Μουχτούρη, Α. (επιμ.) (2025). Χρόνος και κοινωνικό άτομο. Κοινωνιολογική και φιλοσοφική θεώρηση της χρονικότητας. Παπαϊωάννου Ι. (μτφρ.). Αθήνα: Παπαζήσης.

Ψημμένος, Ι. (επιμ.) (2025). *Εργασία και κρίση*. Ι. Μπιμπλή (μτφρ.). Αθήνα: Παπαζήσης.

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Watson, T. J. (2005). *Κοινωνιολογία, Εργασία και Βιομηχανία*, Ι. Ψημμένος (πρόλ. και επιμ.). Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Γαλατά, Π.-Β. (2024). *Ανισότητες στην εργασία και σχετική αποστέρηση*, Αθήνα: Παπαζήση.

Δεδουσόπουλος, Α. (2000), *Η Κρίση στην Αγορά Εργασίας. Ρύθμιση – Ευελιξίες – Απορρύθμιση*, Τόμος Πρώτος «Θεωρίες της Ανεργίας», Αθήνα: Τυπωθήτω.

Κούρας, Γ. (2022). *Ενδοεπαγγελματικές μεταβολές σε περιόδους κρίσης. Το παράδειγμα των οικοδόμων στην Ελλάδα (2020-2023)*. Αθήνα: Παπαζήση.

Λύτρας, Α. (2019). *Η ελληνική κοινωνία στον 21ο αιώνα: κείμενα για την κρίση και την απασχόληση*. Τ.1. Αθήνα: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Ψημμένος, Ι. & Σκαμνάκης, Χ. (2008). *Οικιακή Εργασία των Μεταναστριών και Κοινωνική Προστασία: Η περίπτωση των γυναικών από την Αλβανία και την Ουκρανία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ψημμένος, Ι. (επιμ.) (2013). *Εργασία και Κοινωνικές Ανισότητες: Προσωπικές Υπηρεσίες και Υπηρετικό Δυναμικό*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.